

ГИМНАЗИЈАЦ

ЛИСТ УЧЕНИКА И ПРОФЕСОРА ГИМНАЗИЈЕ
САВА ШУМАНОВИЋ У ШИДУ

школска 2015/2016. година, година XI, број 32

Два заштитника наше школе
СВЕТИ САВА и САВА ШУМАНОВИЋ

Представљамо Вам

Добродошлица првацима,

Први септембар 2015. године био је као и многи до тада, топао, ужурбан и зајапурен. Почињала је нова школска година препуна различитих очекивања и брига. Наша Гимназија је широм отворила врата за све младе који сигурно корачају одабраним путевима образовања, радујући се посебно новој генерацији ПРВАКА!

Добро дошли у ово мало царство знања и другарства, сазревања и несташлука, радозналости и љубави, свега што младост чини посебним, богатим и незаборавним периодом човековог живота.

Неки од вас били су забринути, збуњени новом средином и захтевима. Али, ту смо ми, ваши професори, да вам пружимо разумевање и подршку. Да вам укажемо на све добре, корисне и различите могућности које су пред вама. Помоћи ћемо вам да савладате препреке, развијете и изразите своја интересовања и способности.

Желим вам да уживате у добро осмишљеним и показаним садржајима различитих предмета, спортским и другим активностима, прочитаним књигама, добро организованим путовањима и вашим раздраганим годинама.

Одрастајте, сазревајте и осећајте се заштићено и сигурно у својој школи. Нека вас наша Гимназија добро припреми за даље школовање.

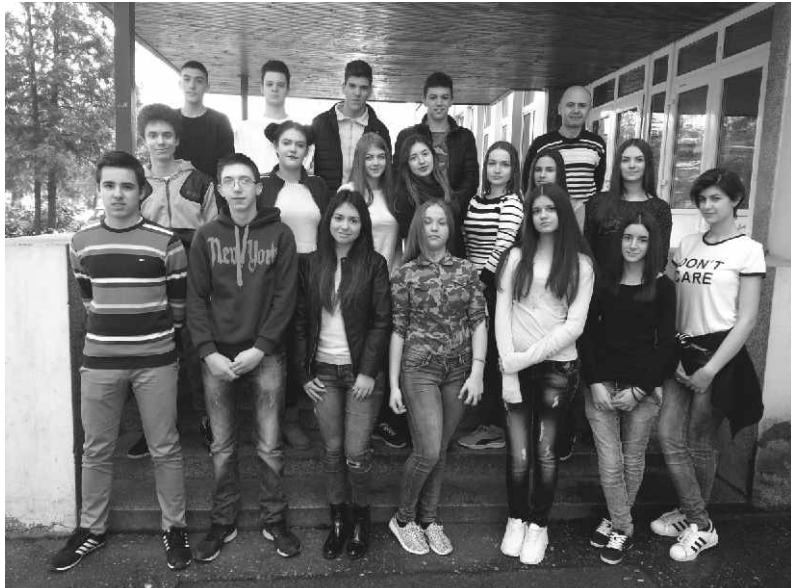
Крените сигурним корацима и нека се пред вами укажу и отворе широке стазе обасјане сунцем животне радости, поплочане успехом и задовољством. Обојите своју свакодневицу љубављу, толеранцијом и искреним осмесима.

То вам од срца жели ваша директорка
Љупка Радишић

I-1

одељењски старешина
Дејан Приличевић

1. Емилија Бабић
2. Горан Балашћак
3. Божидар Бибић
4. Нађа Билкан
5. Николина Божић
6. Наталија Вученовић
7. Филип Жарко Гавриловић
8. Предраг Дерајић

I-2

одељењски старешина
Милена Шинка

1. Дејана Башић
2. Никола Бибић
3. Дејана Бодо
4. Бојана Брешанац
5. Тијана Видаковић
6. Тамара Дангузов
7. Божидар Зечевић
8. Тамара Јешић
9. Нела Јовић
10. Бојан Јовић
11. Милош Кладушић
12. Младен Милакара
13. Софија Миланковић

9. Јелена Зорић
10. Душан Кањух
11. Лорена Ловрић
12. Душан Маовац
13. Милана Марковић
14. Далибор Остојић
15. Никола Понигер
16. Драгана Рац
17. Бојан Дарабашић
18. Тамара Стојковић
19. Сара Трзин
20. Милица Угљешић

14. Зорана Милановић
15. Михајло Миљеновић
16. Михајло Миљковић
17. Драгана Момирски
18. Маја Мишковић
19. Марко Огризовић
20. Милица Огризовић
21. Милош Павловић
22. Горана Пајић
23. Сара Пејић
24. Јелена Пресечковић
25. Јована Савић
26. Владимира Симић
27. Емилија Станић
28. Данило Стојаковић
29. Милош Ханчовски
30. Андреа Хорват

ученике првог разреда

I-3

одељењски старешина
Славко Поповић

1. Милош Бashiћ
2. Јован Белдар
3. Николина Бодо
4. Милан Богдановић
5. Михаела Видовић
6. Ивана Грбатинић
7. Сандра Грумић
8. Ања Јањушевић
9. Љиљана Лончаревић
10. Константин Лукић
11. Катарина Маовац

12. Сара Марковић
13. Бојан Медић
14. Тијана Милаковић
15. Милан Милеуснић
16. Марко Момић
17. Ања Николић
18. Марко Пешти
19. Милица Погрмић
20. Дуња Радосављевић
21. Вера Радосављевић
22. Теодора Стаменковић
23. Маја Старовлас
24. Милица Травица
25. Бранислав Чавић
26. Емилија Чордаш
27. Милица Шкорић

Од првог тренутка сам знала да ћу уписати Гимназију иако из мог разреда то нико није желео. Сада сам веома поносна на себе јер сам истрајала у својој одлуци и нисам поклекла пред одлуком већине.
Ово је права школа.

У овој школи мора баш доста да се учи и то редовно јер су лекције опширне... Но, много ми се свиђа што сам опуштена на сваком часу јер нас професори поштују и уважавају.

Полако се уверавам да је ова школа најбољи избор који сам могла направити. Све је за мене изазов, и предмети, и дружење, и разред. Надам се да ће наше дружење трајати и када завршимо школу.

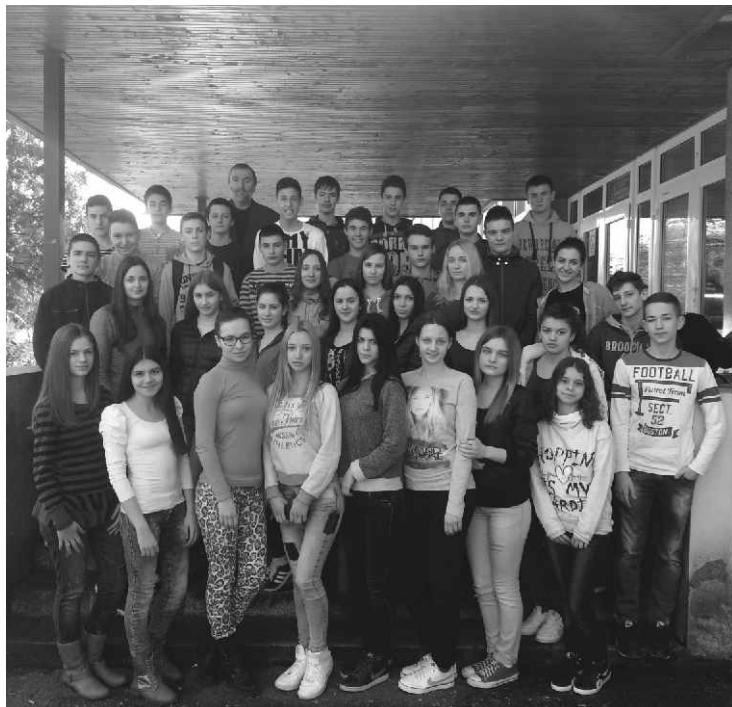
Сваки почетак је тежак... навикавање на нову школу, професоре, другове, али прошло је боље него што сам очекивала јер смо се брзо уклопили и постали добар разред. Поносна сам што сам уписала гимназију.

Старији ђаци су нас прваке плашили како је школа тешка, а професори престроги.
Уопште није тако!

I-4

одељењски старешина
Мирко Нанић

1. Сандра Бешлић
2. Дејан Билић
3. Јелена Бојанић
4. Јелена Болић
5. Кристина Божић
6. Кристијан Божичковић
7. Данијел Васиљевић
8. Никола Ватрач
9. Александра Ђокић
10. Павле Жакула
11. Никола Јакшић
12. Јована Јањатовић
13. Урош Јаш
14. Бојан Јездимировић
15. Милана Кошарчић
16. Николина Костадиновић
17. Милица Курјаков
18. Марко Маринковић

19. Урош Миловац
20. Урош Миражић
21. Душан Мирковић
22. Славица Мутавџић
23. Наталија Нанић
24. Никола Познановић
25. Никола Раданов
26. Јована Радисављевић
27. Радослав Рајшић
28. Данијела Сарап
29. Кристина Сич
30. Александар Стевановић
31. Марко Тележар
32. Драгана Трипчић
33. Јелена Ђетојевић
34. Марија Хајдуковић
35. Николина Хајдуковић
36. Слађана Хнатко
37. Тијана Шолтис
38. Милош Шипка
39. Невена Јовићић
40. Дајана Панић

„Дух је његов звезда

Теодора Тодоровић, 3-2

Одломак из исцепаног свитка

Био је то један сасвим обичан дан, по завршетку вечерње молитве хтео сам мало да прошетам и нађем келију за тиховање на Светој Гори. Хиландар, ех колика историја стоји иза њега помислих. Шетао сам тако дugo и потом седе на оближњу клупу. Кроз главу ми је пролазио цео мој живот, од оног малог безбрижног дечака, додуше доста повученог, преко школе и мог подучавања разним вештинама и знањима, заљубљивања и момачких снова, а онда и онај тужни догађај у коме сам остао сам, без родитеља и брата свог. Ех, колико пута сам се питао зашто и ја нисам био са њима у ауту те кобне ноћи, када су њих троје настрадали, зар није могло другачије? Удубљен тако у своје мисли, угледао сам поред клупе како у грмљу стоји нешто налик папиру, али беше ипак другачије. Пун знатижеље узео сам то у руке и почех да читам. У почетку нисам схватао шта је то уопште док нисам видeo добро познати печат из разних списка који ми је све говорио. Била је то исцепана страница старог рукописа из свитка Светог Саве. Али зашто баш ту, зашто баш ја, како га неко пре мене није нашао? Милион питања ми је прошло кроз главу, али нешто ме је терало да наставим да читам. Зар ће ово бити грех за мене хиландарског искушеника? Све је било јаче од мене и ја се препустих читању старог рукописа. Онако одгонетању слова и знакова српскословенског која још беху нагризена трагом времена. Почињало је овако...

Лета господњег 1191.

Завршила се вечера. Отац велики жупан Немања ми је све време причао о значају Захумља, о одабраној властели на истом, о томе како треба да поступам, шта треба да радим, како да се понашам. Зар није могао из мог погледа да барем наслути да то није мој пут? Још од када бејах дете сви су увек очекивали од мене и говорили су да ћу бити најврснији међу браћом, највећи бисер у породици Немањића. Али, да ли је мене неко питао како се ја осећам, шта желим и да ли се неко запитао да је то мој живот, који Бог треба да води? Не осећам то у себи, не могу, али опет не могу ни да им кажем, убило би ме њихово разочарење и туга, знам да неће разумети...

Након вечере је на двор пристигла група светогорских калуђера. Док отац још није примио придошли, слушао сам њихову причу о томе како калуђери стичу велика знања, преписују свете књиге, како помажу људима у невољи и просвећују их. Та прича о мајанственој монашкој републици на Атосу само ми је још више учврстила и жељу да и сам постанем монах. Знам да ми је ово можда једини прилук да одем. Рекао сам једном од калуђера како се осећам и шта желим, он ме саслушао и по погледу сам могао да закључим да му није свеједно пошто зна ко сам и ко су ми родитељи, али исто тако је знао да не сме да ме остави. План је смиšљен. Рекао сам оцу да идем у лов, а калуђер ће да ме сачека у шуми. Вече се одавно спустило. И још мало треба да кренем. Одлучио сам, одлазим на Свету Гору и ништа ме неће спречити у томе! [...]

Дах ми је застајао сваки пут кад бих прочитао по једну реч, слово по слово. Седео сам на клупи сатима не престајући да читам. Те вечери добио сам одговоре на толико питања, за све што ме мучило свих ових година, нашао сам мир. За једну ноћ научио сам многе лекције, и уверио сам се да је долазак у Свету Гору, најисправнија одлука коју сам могао да направим после породичне несрће.

И данас када се сетим те вечери прођу ме чудни осећаји, и сигуран сам у то да се ништа не дешава случајно и да шта год радили, где год били, шта год да нам се десило, неко од горе то све посматра. Промисао је то Божја. Хвала ти на свему, Господе Боже мој!

А, да, онај рукопис... Беше га из свете Савине заоставштине исцепио неки туриста док је походио Хиландар и тако изнео из манастирске ризнице, али деси се те му приликом обиласка Свете Горе позли и слоши се, те некако он, знајући да је погрешио, а не казујући одмах никоме ништа, учини тако да баци од себе тај пергамент које се тако нађе онај дан преда мном, на мом путу и просветли ме...

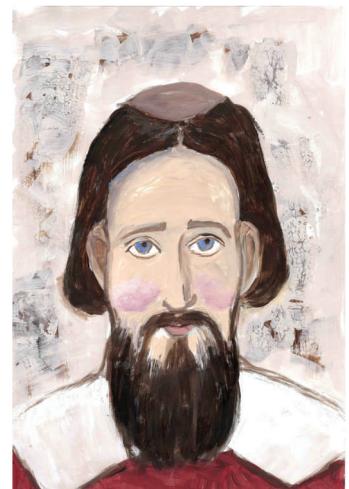
Отац Макарије Хиландарац
(Милица Спасојевић, III-2)

Из Савиног дневника

Дана 12. јануара 1236. године, Трново

Стигла ме болест. Осећам своју старост, надвила се надамном и савладала моје тело. Уморан сам, рука ми дрхти, а ова тешка старачка глава погнуто чека одлазак у постельју, али пишем, пишем јер су моје мисли будне и не дозвољавају ми да се смишим и одморим душу своју. Али још увек не могу да разазнам да ли је то умор од тешких путовања, или од мисли које ме муче ових дана, преиспитујем сваки корак, поступак, свако дело своје, и све што урадих? Да ли је то оно што ми је заокупило мисли, или је то туга за народом мојим, за отаџбином коју не видех откад сам сасвим оставио двор и измирио заједњу браћу те одлучио да још једном походим света места и напојим се светлости на светилиштима те своју душу заоденем крепкошћу и тиховањем за Господа Бога, спасиоца нашеог. И ево ноћас, у Трнову, присећам се и младости своје. Сећам се, када оно беше да имао сам 17 лета, а родитељи моји почеше о женидби мојој размишљати. Авај, али друге мисли бејаху у глави мојој, силно, најсилније пожелех да се одвојим од света, да се посветим Богу и одем у манастир. И заиста када беше већ време за женидбу Бог послуша вапаје моје и походише црнорисци са Свете Горе на наш двор да зајме спасеније душа наших и обнову храмова тамошњих. Срећи мојој не би краја, али затомих је дубоко у себи, да не би се родитељ мој, велики жупан српски, досетио откуда та радост у души мојој. Иако чврсто одлучих да пођем са њима, овамо знајући да ме родитељи не би пустили, морао сам се потајно искрасти из одаја двора хладнога Раса. Иако срце моје беше горело силном љубављу према Господу, ојадих се ипак при помисли на мајку своју Ану, коју ћу уцвелити. Побегао сам из дома и замонаших се на Светој Гори и прође томе многа лета у молитви, постовима и подвижавању господу, али јоште не научих и не сазнах како да народ свој ка узисенију и просветијенију научим. Зато ноћи ове размишљаш како би мој живот изгледао да сам остао на двору и послушао родитеље, да ли би могао више учинити за народ него што сам до сада постигао? Али у једно сам сигуран, никада ме дворски живот није привлачио, никада силна богатства нису могла заменити тренутак блаженства када пружим помоћ некој изгубљеној души, која зајута са пута свога, пута Божјег. Сва та ужињавања, злата и моћ владарска не могу одменити љубав и благостање када видим да сам дете успео подучити да у добру живи и помаже ближњима и родитељима својим. Бог ми даде овај пут да многа добра дела учним и помогнем народу и Србији својој, крепка воља моја беше за то, али ће векови проћи док се не покаже да ли сам у томе и успео или је виша и јача снага требала да истрајем на овоме путу спасења рода свог. Испоснички живот не беше ми тежак већ пун благости и неизмерне љубави. Благи Боже, ни једна непреставана ноћ проведена у молитви и метанисанju не паде ми тешко, хвала Теби Силни на томе што даде мени грешном снаге и воље, хвала ти што живех мирно и у благостању душевном, што ме Ти поведе на овај пут, захваљујем Ти се још, Милостиви, на свакој цркви подигнуту, манастиру и школи јер без Твоје помоћи мој труд би био узалудан. Док лежим на овој тврдој и хладној постельји, чекам велики Суд Твој. Одабрао сам једини, исправни пут, али свако биће је грешно па зато праштај, о Господе, сведржитељу наш и творче свега видљивог и невидљивог, јер кајем се за сваку сенку малодушја свог. Амин.

(Александра Марковић, III-2)

над нашим школама“

Дан школске славе - Свети Сава је свечано обележен 26. 01. 2016. у нашој школи.

„Ја сам пут, истина и живот“

У детињству често сам слушао како мој отац прича о књигама, о учењу, молитвама и о Богу. Како сам растао тако је расло и моје интересовање према читању. Сада сам већ маштао о неком животу који је саткан од старих страница књига, а затим сам веровао у књиге, у речи, у дела, једноставно веровао сам да је то мој живот. На крају се то слушање, маштање и веровање претворило у стварност.

Ноћ пре поласка, ноћ пре бега, последња ноћ у родитељској кући. Дубоко у тишини те ноћи хиљаду сам пута поновио једно те исто питање: „Да ли је ово прави избор?“ Знао сам да желим да одем у манастир и посветим се Богу и читању. То ми и није био проблем, већ оно што сам оставио иза себе, оно што многи кажу да је најважније на свету, а то је била породица. Бринуо сам о томе да ли су они то стварно заслужили, да одем тако како да кажем, тако тајно као да сам скривио. Али опет знао сам да другог избора није било, јер нисам имао дозволу родитеља за тај живот који сам изабрао. Тада сам решио да прећутим истину у коју сам толико веровао и увек говорио да је много боље рећи истину него је прећутати. Сада сам морао, морао сам да прећутим да би мој живот постао истина, оно у шта верујем.

Ујутру у зору искрао сам се из куће где су ме чекали монаси који су такође делили моје мишљење. Излазим и полако затварам врата куће и крећемо. Ходали смо и ходали и учинило ми се да смо већ дуго одмакли. Када сам се окренуо, видео сам свој дом, лице своје мајке и свога оца, браћу своју, видео сам све своје и то ми се дешавало и након два, три корака, али тако и после хиљаде и хиљаде корака. Кад год бих се окренуо видео сам њихова лица додуше све нејасније и као да се губе у магли. У том моменту осетио сам праву кривицу, кајање због тога што сам урадио. Али не, наставио сам да идем путем који је бог одредио и који је рекао „Ја сам пут, истина и живот.“ Ишли смо и преко планина, уздизали се и падали, али нисмо одустајали, било смо сви за једног и један за све. Свако од нас је ћутао, сви смо се борили у себи, водили смо рат, али изнутра. Знао сам да је и њима тешко и због тога смо вероватно и ћутали, било је довољно само да нам се погледи понекад сусретну. Мало смо присели да се одморимо. И у том тренутку се упитах да ли су сазнали да сам отишао, да ли је мајка сазнала да јој фали један део душе, и пустих сузу. Одједном се у мени јави још сто мене, наизглед исти, а опет тако и различити. Један каже да нема чега да се бојим, други каже да сам у праву, а трећи да ли сам добро размислио. Сваки другачије, а ја не знам на коју страну да погледам. Је ли ово кушач дошао и засео у моју маловерну душу? Питам се да ли је ово стварно била грешка или мој свети пут? Не могу, а да се не откинем утиску који влада и који је присутан све време. Онда као у магли појави се слика мајке која је бдила нада мном када сам био дете, отац с којим сам научио да ходам, браћа која су ми помагала, с којима сам заједно прикривао несташлуке и много тога. У тих неколико момената прошао је цео мој живот, прохујао као ветар. Било ми је тешко, коме и не би, јер није лако отићи од својих корена која се никад не прекидају. Све сам ја то знаю. Знао сам да ће у почетку бити пуно и туге и бола, али како старији кажу - време лечи све ране. Можда ова рана не зацели, међутим временом ће постати мања и неће изазивати толики јад као сада, који ме гуши и не да ми да дишем. После мало предаха кренули смо даље и смогли снаге да наставимо. Иза себе сам покопао безбрзју питања на која немам одговор и веровао сам да ће ме макар мајка разумети зашто сам се одлучио на тај корак. Више се нисмо ни окретали, били смо одлучни у својој намери.

Прошло је много времена. Питам се шта ли сада раде моји? Да ли су се они мало смирили или... не могу ни да помислим на оно лоше. Веровали или не ми смо стигли до свог одредишта, стигли смо у манастир. Осетио сам неку топлину око срца, неки умиљати глас који ме зове и тек тада је са мог срца пао један део терета и гриже савести. Тада сам био уверен да је ипак било добро што сам прећутао истину.

Сви смо се погледали иако ништа нисмо рекли једни другима, знали смо да смо успели, јер у том тренутку речи су биле сувишне. Од сада ће то бити наш дом, наша кућа. Више није било оне ноћи и оног јутра када се све то и десило, то сада остаје успомена било она горка или једра, она ће остати сећање и то ће бити права истина... јесте истина. Истина и живот.

Монах Сава
(Јована Гачић, III-3)

ЛИРА И ПАЛЕТА

Милица Чизмић, II-2

"Плава песма"

Превише плавих предела,
Пустих призора, понора...
Понекад плачем по путевима,
По пустим помрачењима,
По прашини, пепелу.
Полако пловим пенастом пучином,
Попут перја посугог по плими.
Постојим пишући поезију,
Понекад прозу.
Правим плаве птице папирним прстима,
Прстима попут пепела.
Питања пливају по памети попут писама,
Пливају преко простора,
Преко прага,
Путевима правих прилика.
Пишу писма, понекад прођу,
Посете прастаре пријатеље.
Поноћ пита првом приликом,
Први пут постави празно питање.
Потом, постоји попут пролазника,
Попут прелепих песама,
Пада, повређује, плени плаветнилом.
Приступа пријатељству прилично пријатно, поетично.
Па пожелим поезију првом приликом,
Пожелим прво писање поноћи.

Маја Поповић, IV-1

Чудо

Ти, чудо, над чудима свим,
Под небом овим пространим,
Као да си шире од господњег дома,
У свакој зеници да се сазрет можеш,
Ал', болно је, ниси у свачијим очима,
Виђено си тек кад до срца доспеш.

Ти, чудо, својом бојом боиш
И мирис свој у носнице уграваш,
Ударом о стену мисао ми појиш
И свако збивање око мене тад заустављаш.

Све си лепо што видим
И највеће чудо којем се дивим.
Нек' је захвалност сили што те створи,
Што те од лепоте невиђене скроји.

Чаму сваку од мене гониш,
Сеном својом речи праве збориш,
А највећа награда, она коју нудиш:
Јесте што срцу сваком љубав упутиш.

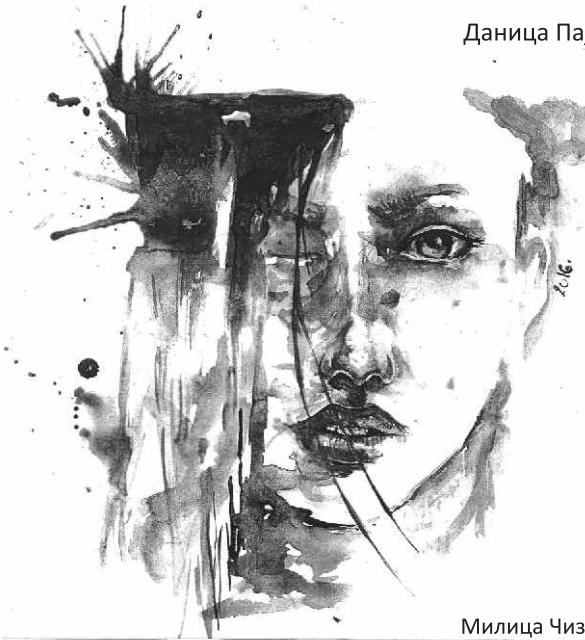
Само зажмурим и већ сам пред тобом
Побегнем од земље прљаве и mrке,
Клањам ти се као пред Богом
И пружам ти задрхтале руке.

Дивљење коју целу ме опило
Истог данка ће се с тобом стопити,
Кад одају ми последње опело,
Тад ме више ништа неће болети.

Жудња за тобом тад ће нестати.
Илузију више ја љубити нећу,
На божијем двору палиће ми свећу,
А ти ћеш модрим платном мени завити.

Пена ће твоја тело да ми покрије,
Животи из дубина ће га макнути,
Жудња ми душу више неће такнуги
И талас ће твој на мој мир да лаје.

Даница Пајић, IV-3

Милица Чизмић, II-2

ЛИРА И ПАЛЕТА

„Ниједан циљ није толико
узвишен да би оправдао
нечиста средства“ (Ајнштајн)

Достигнуће тежњи, остварење узвишеног идеала појединца, све се то сматра за циљ. Човек без идеала је само једна мрља на хартији, бацање времена у бездан, на земљи мртав, а небу непознат, лишен поштовања, недостојан помена.

Време пролази, искуства се стичу, јавља се жеља, те се поставља звезда водиља. Постати попут неког, осветити крв, осветлјати образ, прерасти у фигуру за понос, све то су крајности човекове тежње. Деси се онда да се човек заборави, одбаци морал на страну и свом снагом срља грлом у јагоде. Продао би и оца и мајку само за трен сјаја славе, пустио реку крви да испере мржњу из срца, пријатеља издао ради звања, окаљао образ за живот у богатству, а онда изгубио себе и као слепац трагао за срећом коју је сам угушио. За слепца не постоји ништа до његовог мрака, само једна црна магла, непостојана и тешка, а онда кад прогледа обично бива касно, јер око њега нема ништа више вредно, све је угашено у том мрачном облаку похлепе. Зaborавити дисати, осећати, уживати, толико тога ради нечег нечистог, нечесног и мизерног у односу на истинске људске вредности. Не постоји нити једна сила која би оправдала спровођење циља неограниченог моралом, неусловљеног нормама чистог срца. Брат брата не сме убити због баналне препирке, нити човек дићи руку на неког, ма шта га на то навело, мушкирац нема право тући жену, нити било ко јачи има право угњетавати слабијег, пријатељ пријатеља не напушта ради похлепе, постоје светије ствари од идеализованих достигнућа овог света и оне треба да нам буду циљ. Бог је љубав, он је створио људе, љубав је срећа, немамо право одузимати ту срећу никоме да бисмо задовољили своје срце које је одбацило оно што није смело.

Вођени љубављу и милошћу треба да поставимо себи праве циљеве којих се нећемо морати стидети и које ће нам бити част достизати, не скривајући се иза софистичких оправдања и прљаве гомиле нељуди.

Николина Каштеровић, III-1

Анђела Милакара и Милица Вујасиновић, III-3

ГОДИШЊИЦА У БАШТИ СЉЕЗОВЕ БОЈЕ

Слово о Бранку...

Бранко Ђопић, наш познати приповедач са лирским умећем, рођен је давног 1. јануара 1915. под Грмечом, у Хашанима, а свој живот је окончao скочивши са моста 26. марта 1984. у Београду.

Своје приповедачко умеће градио је у зеленилу подножја, већ поменуте, планине, уз деда Радета, стрица Ниџу и мајку Соњу. За време основног школовања, у свом родном месту, прочитao је и прву књигу "Мигел Сервантес", коју је купио од учитељице, након чега је број прочитаних дела почeo да се ниже; док је прво дело објавио са својих свега 14 година у часопису "Венац". Након основне школе, Бранко је похађao учитељску школу у Бања Луци и Сарајеву, а завршио је у Карловцима.

Као студент Филозофског факултета у Београду, истицао се као писац, те је 1939. добио награду "Милан Ракић" и пажњу многих критика.

За време Првог светског рата, Бранко је изгубио оца, а уочи Другог светског рата се налазио у ђачком батаљону у Марибору. Дуж читавог рата Ђопић је био дописник. Рат се за свагда увуче у човекове вене, те је било неизбежно да га не помене у својим приповестима и делима уопште. По завршетку рата почeo је да ради као уредник дечијих листова, а сматра се и једним од највећих дечијих писаца са наших простора.

Дела Бранка Ђопића су преведена на многе језике - руски, енглески, француски, немачки, украјински, польски, чешки, бугарски, румунски, словеначки и мађарски - што је засигурно један велики пишеви досег, поред бивања члана САНУ И АНУСРБИХ и носиоца бројних награда, као и бројних одликовања.

Књижевни опус писца, из Босанске крајине, јесу прозно-лирска дела о сеоском животу, менталитету сеоских људи, о живописним појавама и ведрини.

Портрете својих ликова - сељака, просјака, скитница, сањара, деце... - ојачао је лирском интонацијом и разумевањем. У многим његовим јунацима, односно у њиховој природи, постоји врло важан сегмент - хумор. Са тим делом, Ђопић је и нас научио да се смејемо и при највећој муци. Једно овакво дело јесте збирка приповедака "Огњено рађање домовине".

"Суданије Бранку Ђопићу" Ратка Пековића, описују хајку на писца због сатиричних прича, попут "Јеретичка прича" и "Јежу".

Од романа се истичу - "Пролом" и "Глуви барут", а велика љубав рефлексована је заслугом тридесет дечијих књига.

Данас се, као и некад, Бранкова дела читају са лакоћом и уживањем, а о њему се прича са жаром, кроз смеђе и осмеће или ипак уз сүзе.

Даница Пајић, IV-3

У Ђопићевој животној башти сљезове боје

Участ књижевника, хумористе, човека великог срца у Гимназији „Сава Шумановић“ у Шиду одржано је књижевно вече посвећено 100-годишњици рођења Бранка Ђопића. Професорке српског језика и књижевности Нада Хромиш Аничић, Бранкица Рац и Гордана Павловић водиле су се идејом да уприличе књижевно вече које ће уједно бити знак поштовања према величини славног писца, као и својеврсна надоградња знања ученицима и професорима о Ђопићевом делу, тако да је окосници вечери чинило предавање Љиљане Пешикан Љуштанићи професорке на Филозофском факултету у Новом Саду, департмант за књижевност.

Наиме, најпре су гимназијалци рекли неколико речи о Браку Ђопићу, тачније о његовој литератури за децу и одрасле те да су његова дела пројекта лириком и реалистичким сликањем сеоског живота, познавањем живота и менталитета људи са села, ведрином и живошћу духа. Уследило је читање шта је Бранко Ђопић написао у посвети Зији Диздаревићу и представљање како је дјед Раде био извор многих сазнања дечака Баје (Бранка). Готово спонтано професорка се укључила и почела своје предавање како је Бранко Ђопић креирао мноштво упечатљивих и живописних ликова и догађаја користећи сочан и сликовит језик свог краја. Наводила је хумористичне и надасве шаљиве детаље из Баште сљезове боје и представила Ђопића као приповедача са хумористичким даром, тако да су присутни професори и ученици њен избор слика из овог дела поздрављали гласним смењем. И како је рекла професорка, Ђопић је писац који је удахнуо својим јунацима живот, они у најтежим животним тренуцима знају да сачувају ведрину и наслеђују се својом невољи и увек виде лепшу страну живота. То су потврдили и ученици јер је и њихов избор који су припремили да читају из дела Бранка Ђопића потврдио управо ове речи професорке.

Књижевно вече је завршено приказивањем краћег инсертса из документарног филма у којем Бранко Ђопић на ведар и занимљив начин говори о себи. И најпосле, зар након овог смеха, хумора и шале да велики писац скончаша свој живот тако да остаје питање које се већ деценијама намеће, да ли је Ђопић писањем бранио себе од стварности?

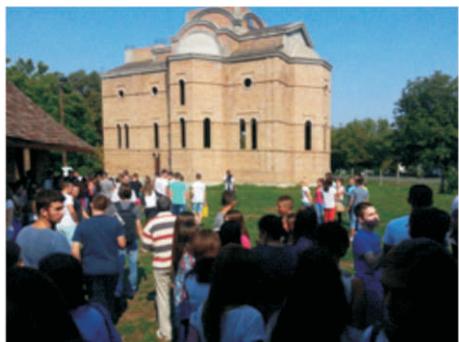
Гордана Павловић

Теодора Тодоровић, III-2

Догађаји и ми ... Догађаји и ми ...

Након првог школског звона, које се 1. септембра огласило у Гимназији „Сава Шумановић“, настава за све ученике наше школе је и званично почела. Професори и ученици су почетак нове школске године обележили молебаном у Храму Светог Великомученика Кнеза Лазара, а служио га је старешина Храма јереј Ђорђе Марић. Помоћни објекат цркве у изградњи био је мали да прими велики број ученика, из тог разлога молебан је служен у црквеној порти.

Среда, 2. септембар 2015. године ученици 3-1 разреда добили су мало изненађење, старе клупе и столице замењене су новим клупама и столицама, а у циљу опремања школе новим намештајем, од средстава које је наша школа добила на конкурсу Покрајинског секретаријата за образовање АП Војводине.

У Гимназији „Сава Шумановић“, 5. септембра 2015. године одржан је традиционални Базар књига, где су ученици могли да продају или замене своје уџбенике, књиге и часописе.

Друштво српско-руског пријатељства је 12. септембра обележило своју Крсну Славу, Пренос моштију Светог Александра Невског. На поменутој свечаности, учествовали су професори и ученици наше школе, поводом овог великог празника.

Такође исти дан, ученици наше школе, посетили су галерију „Сава Шумановић“ и уживали у новој поставци изложбе нашег познатог уметника.

На терену Спорске установе „Партизан“ у Шиду, од 21 до 23. септембра 2015. године, одржана су такмичења у фудбалу. Такмичењима су присуствовали ученици наше школе и њихови професори.

Петак, 25. септембра 2015. године, у просторијама Градске библиотеке „Симеон Пишчевић“ одржана је промоција књиге Слободана Цвитковића „Босут Сремом тече“, где су стихове овог аутора интерпретирали ученици наше Школе.

Поводом октобра – месеца књиге у холу Гимназије „Сава Шумановић“, постављена је изложба књига, те цитати и афоризми о читању и књижевности. Изложбу је припремила професорица српског језика Нада Хромиш-Аничић.

Наша школа је кренула у акцију „Чеп за хендикеп“. Акција има Хуманитарни карактер, а циљ јој је да се помогне Удружењу праплегичара и праплегичара, тако што ћемо скупљати ПЕТ амбалаже а они ће њиховом рециклажом обезбедити средства за ортопедска помагала која ће им олакшати живот. Плакат су радиле ученице 3-1 разреда Јелена Башић, Александра Стојаковић и Николина Каштеровић, уз стручну помоћ професорице Маријане Травица.

Ове школске године, 13. октобра, први угледни час је одржао школски психолог Јован Комленац. Тема је била "Рад чула и опажање". У колективу гимназије "Сава Шумановић", трудимо се да учимо једни од других и да једни другима будемо помоћ и ослонац у послу. Настојимо да исте вредности градимо и код наших ученика. У том духу организујемо активности угледних часова.

У Шапцу је од 16. до 18. октобра одржан састанак Мреже за инклузивно образовање на коме је у виду радионице професорка Гордана Павловић представила и пример добре праксе из наше школе под називом Моћ интегрисане праксе.

Догађаји и ми ... Догађаји и ми ...

У оквиру интерног стручног усавршавања у Гимназији „Сава Шумановић“ Шид у уторак 20. 10. 2015. године, одржана је радионица на тему „Пројектовање израде презентације“. Радионица, аутора проф. Милене Шинка је пример интерактивне наставе на одређену тему. У раду је учествовало 20 професора, директорка и стручни сарадник.

Међународни сајам књига у Београду, 60. по реду, посетили су ученици и професори Гимназије „Сава Шумановић“. Четвртак 29. октобар је био отворен за школе, и као такав назван Школски дан, а поред представљања нових издања, уџбеника, учила и високих школа, ђаци и професори наше школе могли су да посете програме који прате актуелности школског живота. Шездесети Сајам књига је посетило 157 ученика и 15 професора.

Тридесет ученика гимназије, у оквиру школског програма професионалне оријентације, 30. октобра је посетило предузеће за прераду пластичних маса - Валдом у Шиду. Овом приликом нас је домаћински угостио директор фирме, господин Милан Башић. Ученици су имали прилику да из прве руке упознају и виде читав процес обраде пластике и креирања

финалног производа. Такође су сазнали како изгледа један радни дан директора, технologa и електроинжињера.

У оквиру интерног стручног усавршавања у Гимназији „Сава Шумановић“ Шид, 30. октобра је одржана радионица за професоре на тему: "Примена диференцијације у настави". Код класичне наставе професор прилагођава своје предавање већини ученика у одељењу. Радионицу је припремио психолог Јован Комленац.

Дана 30. октобра, на платоу испред зграде КОЦ-а, свечаним подизањем Вишњићеве заставе отпочела је 36. манифестација Вишњићевих дана. Књижевно вече посвећено Филипу Вишњићу и додела награда за литерарне радове настављено је у Народној библиотеци "Симеон Пишчевић" у Шиду. Међу најуспешнијим литературним радовима на тему - „Благо гробу и у тами што се сјаји, где кандило припаљују нараштаји“, ученика средњих школа су награђене књигом и наше ученице Анастасија Божиновски, 3-3 и Софија Бибић, 4-1.

Гимназија "Сава Шумановић" је 6. новембра свечаном седницом, поводом Дана просветних радника, обележила овај значајан дан, а професорица Нада Хромиш Аничић је све присутне подсетила о позиву који прослављамо захваљујући управо нама самима, просветним радницима, јер смо носиоци свих садашњих и будућих збивања. У холу школе колегинице Јармила Петровић и Гордана Павловић, поставиле су изложбу поводом Дана просветних радника, а са мотивима јесени и светла које се као зрела мисао пробијају и налазе свој пут до младих умова којима образовање преносимо.

У холу школе је 16. новембра постављена изложба поводом Светског дана толеранције. Изложбу је припремила професорица Нада Хромиш Аничић.

Едукација "Данас - за безбедније сутра" одржана је дана 16. новембра у просторијама наше школе. Поменута едукација обухватила је ученике од првог до четвртог разреда. Пројекат је спровео Центар за омладину Твоја Србија, а финансира Министарство омладине и спорта.

Догађаји и ми ... Догађаји и ми ...

Ученици и професори Гимназије су 19. новембра приредили „Руско вече“ на коме су се могли чути занимљиви историјски и географски подаци о Русији уз пригодне слайдове, а било је и приче као и лепих стихова на руском језику. Међу званицама на овој свечаности су се налазили представници Удружења српско-руског пријатељства Шид и Антон Елсаков, магистар политичких наука из Светог Петербурга. Вече је припремио професор Зденко Лазор.

Правни факултет за привреду и правосуђе је дана 24. октобра 2015. године одржао презентацију овог факултета у Гимназији Сава Шумановић где је било речи да ће одсада студенти моћи овај факултет да студирају и у своме граду. Све присутне поздравили су директорка наше школе Љупка Радишић, као и председник општине Шид господин Никола Васић.

У Гимназији је 26. новембра одржана дебата са ученицима трећих разреда на тему „Мигрантска криза у Европи“, за и против отворених граница наше земље. Наиме, изазвани актуелним дешавањима, а будући да је наша општина место кроз коју мигранти свакодневно пролазе и у њој неки остају и траже азил, осмишљен је интегративни час наставе српског језика и грађанског васпитања. Професорке Јармила Петровић и Гордана Павловић

приредиле су час - методичку апликацију дебате којом се могу развијати ораторске способности ученика као и неговати демократски погледи.

У петак, 27. новембра 2015. године, у музеју „21. октобар“ у Крагујевцу уручене су награде за ликовне и литерарне радове ученика основних и средњих школа. Манифестација под насловом „Доста су свету једне Шумарице“ за тему је имала мисао писца Видосава Стевановића „Уметност писања бави се злом које се може разумети, оно изван тога, бескрајно као космос, остаје незаписано“. Испред Гимназије „Сава Шумановић“ у Шиду, са ментором професорком Горданом Павловић, друго место за литерарни рад освојила је ученица III-3, Ана Марија Божиновски, којом је приликом добила и вредне награде.

Дана 1. децембра Гимназија у сарадњи са Црвеним крстом Шид обележила је Међународни дан борбе против сиде. Акција је спроведена у нашој школи дељењем брошуре о овој опакој болести. Акцију у нашој школи реализовали су ученици 4-3 одељења.

„Шеснаест дана активизма против насиља над женама“ је глобална кампања која се спроводи у 1700 организација у преко 100 земаља широм света. Кампања је почела 25. новембра, Међународним даном борбе против насиља над женама, а завршила се 10. децембра, Међународним даном људских права. Гимназија Сава Шумановић се бори против родно заснованог насиља континуирано током читаве године. Дана 2. децембра постављен је пано са информацијама о разним облицима родно заснованог насиља и реализацијем радионице на тему превенције насиља у партнеријским односима.

Поводом 100-годишњице рођења Бранка Ђопића, у просторијама Гимназије, одржано је 3. децембра књижевно вече посвећено нашем великому писцу и песнику. Предавање о овом истакнутом уметнику писане речи одржала је Љиљана Пешикан-Љуштановић професорица Филозофског факултета у Новом Саду. Све присутне поздравила је директорка наше школе Љупка Радишић, а у име колектива обратила се професорица и колегиница Нада Хромиш Аничић. У програму су учествовали ученици наше школе који су читали одломке из књижевног опуса нашег песника и писца.

Догађаји и ми ... Догађаји и ми ...

У сали наше школе је 4. децембра завршено школско такмичење у кошарци. Учествовала су сва одељења од прве до четврте године. Као најбољи издвојили су се одељења IV-1 и II-2 који су данас одиграли финалну утакмицу. После врло неизвесних 40 минута фер и коректне борбе II-2 је ипак успело да савлада старије колеге и то резултатом 33-32. Честитке свим ученицима, а посебне честитке финалистима.

Књижевно вече ХКД Шид, посвећено Исидору Иси Великановићу, преводиоцу и драматургу, одржано је 18. децембра у нашој школи. Гимназија је добила Захвалницу ХКД Шид за помоћ у организацији књижевних вечери.

Последње недеље првог полуодијешта ученици и професори су исписивали своје жеље и постављали их на овогодишње дрвце. Касније су жеље обраћена са стручног аспекта, а овим задатком су се бавили чланови психолошке секције.

Школска слава Свети Сава обележена је у нашој школи 26. јануара 2016. године. У обележавању Школске славе учествовали су ученици и професори наше школе.

Дана 27. јануара 2016. године у сали КОЦ у Шиду обележена је слава Свети Сава. Том приликом на Светосавској академији Светосавске награде добили су: директорица наше школе Љубица Радишић, колегиница Гордана Павловић, те ученици Здравко Ђелић и Анамарија Божиновски.

У Народној библиотеци Србије у Београду обележено 130 година постојања Друштва „Свети Сава“, као најстаријег активног српског грађанског друштва чији је циљ ширење просвете и културе, неговање "националног осећања врлине" и вредности светосавске традиције, као и култа Светог Саве у српском народу. По речима жирија од приспелих више од три стотине радова у ужи избор ушло је 120, а онда је додељено 2 прве награде, 2 друге и 3 треће награде. Ученица Анамарија Божиновски добила је једно сјано признање.

Обележавање Националног дана без дуванског дима у Гимназији Сава Шумановић Шид одржано је 1. фебруара 2016. године. Сарадници у овој активности др Вања Гнип испред Дома здравља Шид и Душко Крчмар члан Друштва за борбу против рака општине Шид.

Тродневном Зимском семинару за српски језик и књижевност који се традиционално по 48. пут одржава на Филолошком факултету у Београду у периоду од 11. до 13. фебруара присуствовале су и наше професорке.

Петак, 26. фебруара 2016. године са почетком у 13 часова одржано је у нашој школи традиционално обележавање Међународног дана матерњег језика. Том приликом говорило се на језицима који су у употреби у нашој општини и на језицима који се уче у нашој школи. Програм су припремили професори и ученици наше школе.

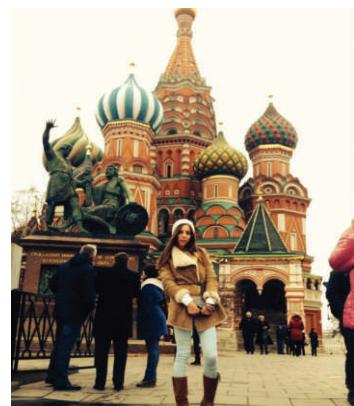
ПОЗДРАВ ИЗ РОССИЯ

***

Моје искуство из Русије је веома лепо и велико. До сада нисам имала прилику да обиђем неке велике државе, а ни градове као што су Москва и Санкт-Петербург. По мом искуству Москва је најлепши град у којем сам икад била. У Москви нисмо могли да обиђемо све пошто је огромна, али смо обишли оно што Москву описује, а то је Црвени трг. И Санкт-Петербургом сам одушевљена, али, просто смо били веома мало и кратко за таква град. Ово целокупно искуство ће обележити део мого живота.

Бојана Брашанац, I-2

***

Никада нећу заборавити путовање у Русију новембра 2015. године! Москва, Санкт Петербург... Царске палате, галерије, музеји, Кремљ, Црвени трг, Лењинов маузолеј, земља богате историје и културе.

Санкт Петербург, град из бајке. По мени, један од најлепших градова на свету који својом лепотом плени и оставља без даха. У њему сам се осећала као принциза у бајци, јер су све његове грађевине нестварне, као нацртане. Све у њему је невероватно и магично.

Ипак, Москва је оставила снажнији утисак на мене. Широке улице и тротоари, пуни ужурбаних људи и аутомобила, окружених огромним облакодерима. Хиљаде музеја, необичних паркова, ресторана, чине Москву посебном. Сав гламур, раскош, моћ и богатство смо видели у храму Светог Василија, који поносно и гордо показује и сведочи о величини славне руске империје. Мноштво споменика који нам причају о богатству руске историје. Тих 15 дана пролетело ми је као у сну. Сваки дан је био ново искуство и ново одушевљење, изазвано лепотама ове земље. Имала сам прилику да упозnam много нових пријатеља, научим неке нове речи и добијем позив за поновни долазак у Москву. Немају сви привилегију да виде и приближе се култури и цивилизацији толико слично нашој, а опет толико различитој. Срећна сам што сам ја једна од њих.

Тамара Дангузов, I-2

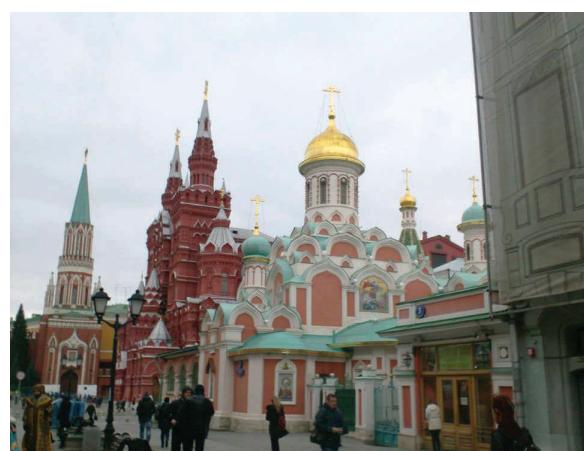
***

Мала, али веома вешто одабрана дружина младих глумаца упутила се ка великој, и како смо тада мислили, веома хладној светској сили-Русији. После нешто више од 60 сати путовања, проласком кроз неколико европских држава и уласком у трећу временску зону, стижемо и до те дуго очекиване Москве. Изморени и поспани, али ипак пресрећни и задовољни оним што видимо. Прелепи монументални споменици културе, сликарства и вајарства свуда око нас, на сваком кораку. Усхићење не престаје да јањава. У једном тренутку схватам да остајем без даха, зар је могуће толико лепоте затећи на једном месту? Почеквши од величанствених зидина Кремља, чија вам снага улива страх у кости и неизмерно дивљење, преко Црвеног трга који заједно са црквом Св. Василија представља симбол саме Москве, Лењиновог маузолеја који вам приушти невероватан осећај битности и части јер сте имали ту привилегију да видите великог владара и

војсковођу прошлог века, па све до чувеног м е т р о а ко и с а скулптурама на свом улазу и приказима сцена из рата по зидовима истог представља неку нову димензију уметности, мени до тада непознату.

Москва у мом срцу заувек!

Соња Стекић, III-2

ЕСЕЈ О... • ЕСЕЈ О... • ЕСЕЈ О...

~ПОГЛЕД НА КЊИЖЕВНО ДЕЛО~

На таласима животног мора

Да ли можемо замислiti савршено мирно море у ком се не ствара ниједан једини талас? Море које нас не може изморити, у којем смо сасвим сами и сигурни да ће све остати савршено складно, онако како би било најједноставније. Међутим, на нашу жалост или не, свако море има своју најдубљу таму, своје неуморне и немирне таласе, против којих ћемо се, или научити борити и пливати насупрот њима, или пустити да нас одведе струја која води све оне изгубљене, који су сав свој труд и жеље већ запоставили.

Свако од нас ће погрешити, у неким моментима одустати или бар то пожелети. Често одбијамо да кренемо новим путем јер више волимо познато од непознатог. Бојимо се губитка и неуспеха, али не схватамо да нас одустајање најчешће води ка томе. Зашто се не бисмо борили до краја? Макар нас крај довео до највећег губитка, барем можемо рећи да смо покушали. Старац Сантијаго је на својој кожи осетио тежину живота. Рукама пуним ожилјака, насупрот умору, глади, исцрпљеношћу и на крају незаситим ајкулама, борио се до изнемогlostи. Иако је, могло би се рећи, све што је радио на крају било узалуд, остаје снага и чврстina његове воље као пример. Живот нам, несумњиво, понекад изгледа суворо. Некад се невоље тако нагомилавају да нисмо у стању да нађемо излаз. Сантијаго се борио, и борио, и бори против њих. Чињеница је да имамо ограничene могућности, да смо понекад и спутани да схватимо ширину живота. Не можемо да сагледамо будућност, што је истовремено и добро и лоше. Међутим, на нама је да се тргнемо, исправимо и прикажемо у пуном сјају јер човеку је својствено да се бори и истрајава на валовима животног мора. Без обзира на то да ли лепо живимо и желимо да нам буде још боље, или нам је живот превише мучан, наш је задатак опстанак.

Не можемо све да контролишемо. Често се многе недаће догађају и добним људима, и онима који све добро испланирају. Можда нам делује непоштено што нас живот изневери, али ако је стварност таква, морамо јој се прилагодити, бити јачи борци и ударити на њу.

Наша чежња за савршеним животом знак је да смо прекорачили границу коју смо сами себи наметнули. Добро је с времена на време размотрити где се налазимо и запитати да ли наше активности и време које смо им посветили заиста служе највишем циљу, нашем опстанку.

Милица Вујасиновић, III-3

Однос светла и tame у Гетеовом делу „Фауст“

Цео живот је прожет односом светла и tame. То је вечна борба за исправне и криве путеве, дobre и лоше одлуке... Живот сам по себи не може само бити црн-бео, то је склад и присутност оба аспекта-итамног и светлог.

Гете у делу „Фауст“ управо приказује тај однос, сукоб и борбу добра и зла. На самом почетку постављена је религијска супротност Бога и Мефиста и утицај тих метафизичких сила, светла и tame, на живот обичног човека. Самоубиство и депресија су и у савременом друштву велики проблеми и табу тема. Гете је самим спомињањем и размишљањем о томе, покушао да уђе у срж проблема - шта то људе гони и наводи да „продадуши ђаволу“, да одузму себи живот, и шта бива ако то не учине? Да ли је то депресија? Да ли је то жеља за нечим вишим? Неки недостижни снови? Шта је исправно? Заувек чезнuti, желети или се приближити метафизичком? Мада не мора увек све што је добро да човека одврати од те помисли, као што нам је Гете приказао. То понекад може и тама у нама да уради. Са једне стране је уморан појединац који не види смисао земаљског живота због ограничености његовог живота, а са друге стране неиживљени младић жељан љубави који открива чари хедонизма. Исто тако, у делу се покрећу и нека морална, етичка питања и њихова борба са човеком. У најмрачнијим тренуцима, баханалијама и оргијама на сатанистички празник јавља се глас разума, светлост која покушава да осветли савест и врати је на прави пут. Разум и савест су одбрамбени механизам од тамних сила. У њиховом интересу је да испоље оно људско, добро у човеку. Тако је и у Фаусту, јер он је само човек од крви и меса, а то је заправо и бит-бити свој. Имати светле и тамне стране, а испољити их подједнако.

Тематиком односа светла и tame, људска цивилизација се бори вековима, у свим религијама. Бити човек који ће отићи у рај не значи увек радити све исправно. То је веома тешко док се налази у средишту раскола борбе добра и зла, светла у tame, срца и разума... као што је Гете описао. Ипак, једно је сигурно - увек треба гледати ка светлости и пустити да нас она осветли.

Јован Сандић, IV-3

Живот је дар природе, а леп живот је дар мудрости

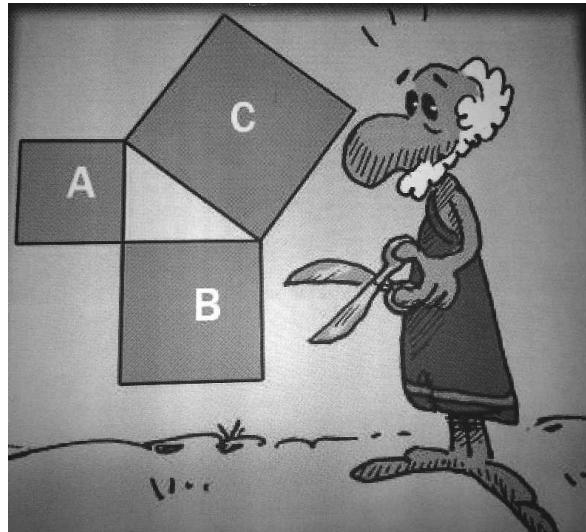
Нико на овај свет није добровољно закорачио. Сила природе је та која нас је бацила у ово немирно море живота, дубоко и непредвидиво, пуно изненађења и неочекиваних заплета. На нама је само да научимо добро да пливамо, да проживимо, а само бирамо начин на који ћемо то учунити. Треба да будемо свесни да се све у животу дешава само једном.

Живот као велики дар за нас обичне људе, грешне и злобне, себичне и незахвалне. Прихватамо га, али не на начин на који би требало. Живимо по мерама која нам други скроје и које нас често спутавају да учимо нешто велико. Ретки су они који га доживљају на прави начин, који га у своје руке узму са довољно одговорности да не учине нешто лоше, а у исти мах са довољно храбости и авантурузма у себи да доживе нешто магично и несвакидашње. Склоп свих ових особинапоседује само мудар човек који има свој циљ-да осети лепоту живљења и проживи лепоту света око себе. Мудар човек зна да му неће пасти све са неба, да ће удобност и лепоту живота морати сам себи да обезбеди и тек онда да ужива у томе. Само слаби људи ће се зауставити на ономе што имају, на ономе за шта им није потребна борба и онда ће убеђивати себе како им је судбина одредила такав живот и ограничила га заувек. Упашће у колотечину коју ни сами неће да мењају. Све лепе ствари не долазе саме од себе. За добро и срећу се треба потрудити, понекад помучити.

Нико не може да зна да ли ће у нечemu имати среће или не, да ли је „рођен под срећном звездом“. Оно за шта свако мора да се побрине и потруди је његова одлука да га кроз живот води љубав, рад, таленат... Сваки човек може на то да делује већ само својом вољом, свешћу и мислима. Треба умети ценити и увидети праве вредности живота.

Јелена Радмиловић, III-4

МАТЕМАТИКА & ФИЛОЗОФИЈА

Питагора, филозоф и математичар

Питагора је живео у VI веку п.н.е. Према његовом и мишљењу његових бројних ученика, све се објашњава бројевима: астрономија, односи између бића и ствари, чак и музичка хармонија резултат је односа целих бројева. Питагорејци су спровели експеримент којим су доказали да ако се удари по празној посуди (чаша) и дуго таквој, пуној до пола, добија се акорд октава (размак од осам тонова). Ако се опет удари по празној посуди и посуди пуној до четвртине, добије се акорд квинта (размак од пет тонова). Коначно, ако се удари по празној, а потом по до трећине пуној посуди, добија се кварт (размак од четири тона).

Рене Декарт

Биографија

Рене Декарт рођен је 31. марта 1596. године у Ла Еју (La Haye) у Француској. Отац му је био адвокат и судија. Са само годину дана остао је без мајке, као и његови брат и сестра, па их је васпитавала бака. Са осам година пошао је у школу у којој је учио аристотеловску филозофију, логику, физику и математику. Пошто је имао здравствених проблема, имао је право да спава до једанаест сати. Дипломирао је права, а затим постао члан армије принца Morisa od Nossana, са намером да настави војну каријеру. Касније је служио и другим армијама, али живот је проживео као филозоф и математичар. Године 1633. требало је објави дело "Свет", али након што је чуо да је Галилео осуђен на кућни затвор због дела сличне тематике, лако се предомислио. У једном тренутку његов живот пошао је низбрдо. Наиме, на захтев краљице Кристине, отишао је у Шведску како би подучавао краљицу (био њен учитељ). Међутим, она је имала навику да се буди у пет сати ујутру како би цртала тангенте и тиме је Декартово "Спавање до подне" отшло у заборав. Није могао да се привикне на хладну климу и умро је од запаљења плућа 11. фебруара 1650. године.

Филозофија

Сигурно сте чули за чувену изреку: "Мислим, dakle postojim!" Њу је изрекао Декарт, а до ње је дошао тако што је много сумњао. У једном свом Правилу он истиче: "Треба сумњати у сва знања док се не провери која су истинита." Декарт тврди да увек има више разлога за сумњу, нпр. варљивост чула. Сумња треба да буде толико далекосежна да иде до претпоставке да човек можда сања у будном стању или да нашом свешћу управља "зли демон" који нас намерно вара, а нашу природу чини таквом да увек греши. Декарт тврди да, кад се ослободи свих веровања, остаје му мишљење, а

пошто је сумња облик мишљења, он закључује: "Док сумњам, ја мислим." Тад је настала изрека: "Мислим, dakle постојим." ("Cogito, ergosum.").

Математика

Декарт је у области математике урадио нешто што није нико пре њега. У делу "Геометрија" представио је аналитичку геометрију као методу за приказивање геометријских фигура помоћу алгебарских једначина. Био је први који је последња слова алфабета употребио да означи непознате величине, тј. променљиве (x, y, z), а прва слова алфабета да означи познате, односно константе ($a, b, c, \dots$). Данас је познато да су Њутн и Лајбниц творци диференцијалног и интегралног рачуна, али Енгелс се не слаже са тим: "Декартова променљива величина била је прекретница у математици. Захваљујући томе, ушли су у математику кретање и дијалектика, а исто се тако одмах, нужно дошло до диференцијалног и интегралног рачуна који се одмах јављају, те су га Њутн и Лајбниц углавном довршили, а нису га открили." Декарт је измислио методу индексирања, као што је x^2 , за степене функција са експонентима. Значајан је и познат по координатном систему који је открио, тзв. Декартовом координатном систему.

Веза

Веза између филозофије и математике одувек постоји, а пример за то је и сам Декарт. Он се није случајно бавио и математиком и филозофијом. Сматрао је да филозофија и математика чине јединствену целину. "Филозофија представља корен, а физика и математика стабло јединственог дрвета знања." (Декарт).

Слађан Јелић, IV-2

МЕЛОДИЈА МАТЕРЊИХ РЕЧИ

На габох животнога моря

Чловекови оддавна усадзене намагане ћу успиху, жадане за уживаньем у посцигнутых успехах. Примушени зме на непреривне виволоване и формоване власней судьби. Человек оддавна војовал за својо щесце, розпатраючи же приходзаци од истей, открива змисел и пребера судьбу до своїх рукох. Испуе часц живота, мирна як белаве небо, кед ше дні без значения громадза ёден на други и шицко ѳо ше чловеку случуе непреривно повторйоване истого. Теди ше чловек одпочива и збера неописану моц за гевтот други час, нємирни, гевту хвильку одредзену зоз намаганьем, спокусу и препреченьем. Праве теди похопиме же жадане за успехом дефинитивно моцнєе од неупущована ћу габом животнога моря.

Рушаючи ћу морю, стари зоз дїла Ернеста Хемингвея, плїва зоз жаданьем хторе ше гранічи зоз нєреалносцу. Вельке жадане малого и худобного рибара порушала го же би зробел дацо векше од того жаданя. Војовал зоз вельку рибу, три дні и три ноци намаганя, труду, хтори го приведли до конечнога и обчекованога цилю. Але после каждэй побиди приходзи, якош нєобчекуючи пад, пребера розлични форми. Його пад були айкули. Заш лем, борба зоз айкулами, кус абсурдна, нє знїщела старого. Дала му нову моц да засачувац голем часц риби. И праве теди кед чловек придзе до хвильки кед треба же би почувствовал подполне задовољство власнога успеху, случуе ше подполна конфузия и шицко пре ѳо зме ше борели, давали остатню надјю, пада до води, до забуца. Опитаме ше нєвибежни питаня, на хтори анї сами нє можеме одвіто вац. Але кед даме одвiti на шицки питаня, вец вецай нє остава нїяке питане. И праве то и одвіт. Константне раздумоване о власних потенциялох, жаданью ћу одредзеному цилю, нас доводзи до ситуациї випитованью власных можлівосцю. Теди витирвалосц ма водзаци улогу на габох животнога моря. Попри шицкого виповедзеного и нєвиповедзеного, придземе до заключеня же без огляду на пошлідки, препречения, дзвиганя и паданя борба нє даремна. Праве нас вона отримує живих на морю преполним зоз габами. Дава нам моц витирвац без огляду на конец, моц хтору рихтаме за шлідуючу животну борбу.

Кед похопиме же поняце нєуспеху приводзи до цалком другого успеху, теди ше духовно усовершуєме и маме моц хтора може зваліц шицко пред собу. Як писатель поручел: "Чловек нє створени за пораженя; чловек може буц знїщени, але нє и победзени".

Тамара Орешчанин III-3

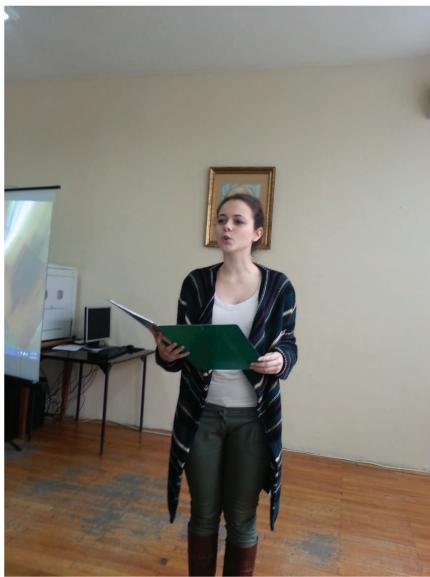
O ljubavi ja pjevam

U meni velika nepresušna radost,
Sada treba ruka sa tvojom da druguje,
Srce treba da osjeti tu mladost,
A ne za prošlošću da bolno tuguje.
Opet je moja duša sretna,
Kao sunce što se jutrom rađa,
I sve trepri ko kiša proljetna,
Ljubav je od svega slađa.
Ljubav, to su žrtvovanja vječna,
Čini da pjesme zbog nje se pišu,
Uvijek podstječe na djela čovječna,
Ali mnoge duše rad nje uzdišu.

Kristina Šafarik, III-2

МЕЛОДИЈА МАТЕРЊИХ РЕЧИ

Apsurd súčastnej spoločnosti Alberta Kamia

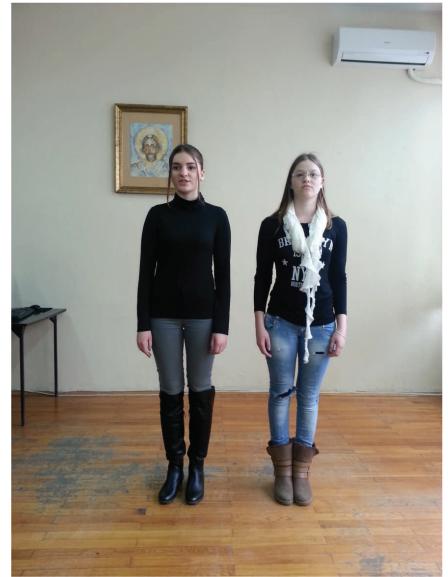
Čakanie je to, čo robí väčšina l'udí vo svojom živote. Úspešný je ten, ktorý za svoj čas vyplní svoje ciele a očakávania. Ale žiaľ tomu, že väčšina l'udí pasívne pozoruje a prežíva svoj život, či bezmyselne traví svoj zlatý čas.

Pán Merso Alberta Kamia je "prechádzac" cez život. On je tichý a súkromný pán, ľahostajný do kosti. Od detstva zvyknutý žiť bez materinskej lásky a cez životné búrky prechádza bez otočenia sa. Životný kruh mu je každý deň rovnaký a nemá vôle ani nádej niečo zmeniť. Bez vôle za životom nevyvíja svoj vnutorný život, ktorý ostáva veľmi súkromný.

Citovo zatupený rovnako je ľahostajný k smrti a k láske. On mierne čaká svoju smrť, ako keby sa to malo stať niekomu inému. Žije s tým že je život len čakanie smrti a nepotrebuje si ho vyplniť žiadnymi zmenami. On je dôsledný sebe a nehľadá ani jedno ospravedlnenie pre svoju pasívitu.

Odmietanie nás samych príde nie len po nás, ale aj po celý systém. Sám a odhodený, človek nie si je istý ktorá je cesta správna a tak nikdy nebude šťastný a spokojný svojim životom. Sami sme si tvoriteľmi svojho šťastia a bojujeme s démonami ľahostajnosti.

Katarina Najdanovic IV4

МРИЯ

Початок и конец, два боки єдней сстойней часци каждого живота. Маргина подцагнута зоз червену фарбу, рошліна на драги, конари притулени гу жеми, мриї на ғамбох, шветла ноцних дражкох варошу пред сон. Шицко тото лем даскельо думки фамелийней ғенеалогії родичнох наших родичнох, діда занедзбаного у куцику кишенки жимского облечива.

Мрия чудна ствар, нєше це далёко и блукаш днями и мешацами по жеми дзе нашо оцове гевти перши преходзели, а ми гледали щесце под амрелами покля нас єшенски дижджик нє одогнал шніц як франта мудруе з розумом науковца. Веџ най ми дахто пове же науковци, шаленяци,

роботніки и пасти о истому роздумую исто, а правніки найлепше робя кед их руцих як перши мачата под воду.

Станем та подумам просто чи нє бул то я, тот цо го як остатні погар занедзбали у карчми полней диму цигаретли. Ша най будзем и лудяк на шлебоди, студент живота, пааст без жеми, погар без вина, вина без гриху, дзень без ноци. Най ме ноши витор як лісце. Най ме ноши под твой облак дзе ище вше гудаци граю нашу писню, а лебеди сцекаю кед ше з далёка чуе як леци кулька.

И я бим любел лецик кед бим мал кридла, та видзиц красоту швета о котрой ми тельо приповедали. А веџ заш злециц та найсц гевто цо остава у мриї, гевто цо нас як морски ладї вяже за бреги дзе зме одросли. Одразу шицко так познате и непознате, як перши поцилунок пред сон, перша любов, писемко и лавочка на котрой зме шедзели и чекали рано. Веџ пребегню боси ноги опрез тебе, а розум гледа твердиню котра стої ище вше на истому mestu.

Шпи, любови моя, шпи, лем ме так найдзеш у тим шветлу цо так барз швици обок нашей загради.

Зденко Лазор

СВЕТИОНИК • ПСИХОЛОШКИ САВЕТНИК

Љубав и жеља су крила за велика дела

Успех је добити оно што желимо; срећа је желети оно што добијемо

Нова година у школу доноси нове почетке, празничну атмосферу и доста стреса због краја полуодишта. Спровели смо мало истраживање крајем 2015. године које је имало за циљ да нас добро забави, а затим и провери квалитет школске климе пред крај полуодишта. Унели смо у школски ходник велику новогодишњу јелку и дозволили да је сви ученици и професори, који то желе, украсе лепим жељама. Затим смо приступили анализи изнетих жеља.

Школска клима представља деловање односа између ученика, свих запослених и родитеља на квалитет школског живота. Школска клима утиче на то како ће се сви осећати у школи (безбедно, разиграно, срећно, опуштено, орјентисано ка раду...). Школску климу треба разликовати од школске културе. Култура је трајнија и односи се на норме, циљеве и вредности које су заступљене у школи као заједници.

Укупно смо прикупили 162 жеље ученика и професора. Помоћу методе анализе садржаја, обрадили смо податке и дошли до закључка да су жеље позитивне, шаљиве, окренуте ка будућности и усмерене на добробит онога који је писао жељу.

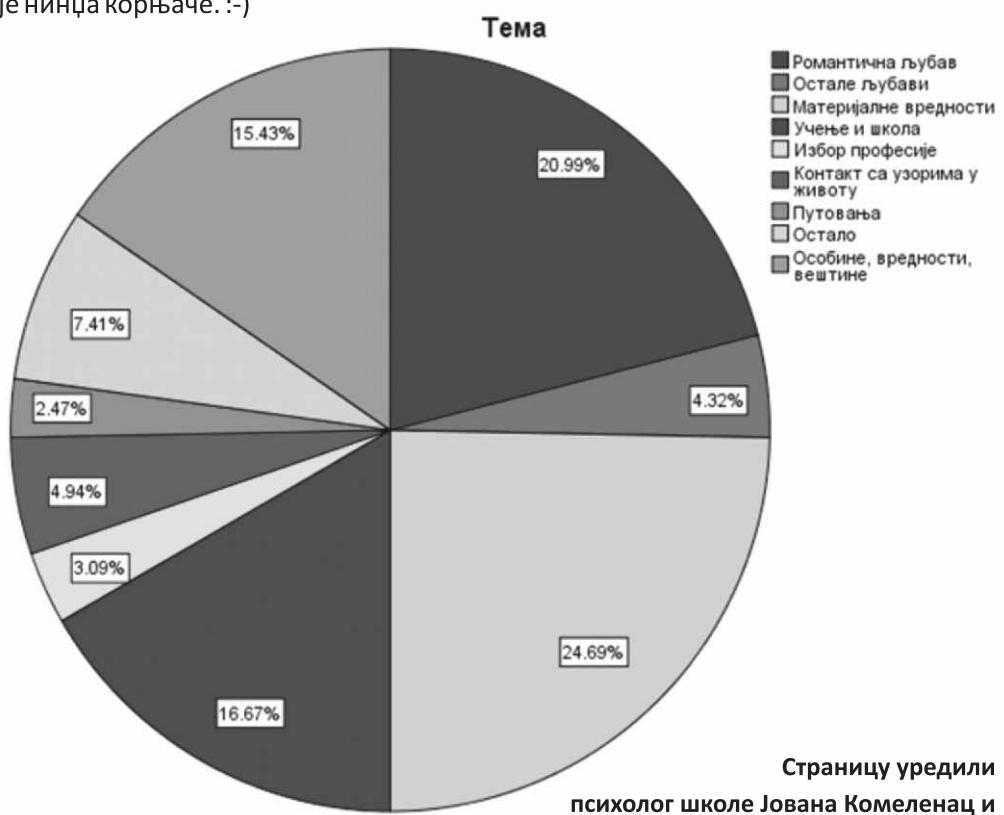
Од 162 жеље, свега 3 жеље су биле негативне. Две трећине жеља су шаљивог карактера, а једна трећина жеља су озбиљне. Две трећине жеља су усмерене на добробит особа које су их писале, а једна трећина на добробит других људи. Све жеље су усмерене ка будућности.

Од тема које се јављају, четвртина ученика жели да се остваре у романтичној љубави; четвртина наших ученика жели материјалне поклоне (плишани меда, мотор, прасићи, чоколаде, слаткиши...); затим следе успех у школи и учењу и добра школска атмосфера (17%) и да код себе и других развијају вредности и позитивне особине (16%).

Можемо да закључимо да су наши ученици позитивни, полетног и шаљивог духа, орјентисани ка будућности, да је клима опуштена и разиграна, да су заљубљиве природе, али да су свесни и важности учења. То су теме које их углавном заокупљају. Да ли се слажете са оваквом анализом?

Изнећемо неке од шаљивих жеља:

1. Драги Деда Мразе, био сам добар и слушао сам маму и тату, хоћу девојку!!!
2. Драги Деда Мразе, желим гитару <3 Волим те! Увек сам веровала у тебе! <3
3. Желим да Сплинтер окупи своје нинџа корњаче. :-)
4. Хоћу дрипца, а не принца!
5. Желим,...не знам ја шта желим!
6. -Цак кромпира; - Кило банана; - Литру чоколадног млека
7. Деда Мраз не постоји! Лажов!
8. Да крмача опраси 20 прасица, и да прасици буду 300 динара!
9. Деда Мраз постоји!
10. Желим да се попа Сремац ожени.
11. Желим да у професора физике уђу добри духови! Поз:*
12. Желим великог меду...(или једнорога).
13. Деда Мразе, желим мало више самоконтrole, воље, енергије, и комшијину љубав! <3

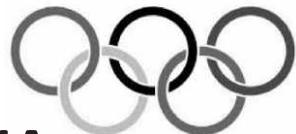

Олимпијске игре • Олимпијске игре

МИТ

Према гршкој митологији такмичење је установио сам Зевс, као прославу своје победе у бици за власт над својим оцем Хроном. Други пак мит вели да је Херакле победио на трци у Олимпији, те је одлучио да се на ту успомену одржавају такве трке на сваке 4 године.

Стари Грци су периоде – Олимпијаде, користили као једну од метода рачунања времена.

ПИСАНИ ИСТОРИЈСКИ ИЗВОРИ

Први веродостојан запис о одржавању игара у Олимпији датира из 776. године пре нове ере. Игре су биле серија атлетских такмичења између различитих полиса (градова-држава) Старе Грчке. Дисциплине су биле: трчање, панкратион (комбинација бокса и рвања), песничење (данашњи бокс), трка колима, скок у даљ и петобој (бацање диска и копља, скок у даљ, трчање и рвање). Спортисти су били искључиво грчки мушкарци из полиса. Жене нису могле да учествују нити да присуствују на такмичењима. Олимпијски победници су постали особе великог поштовања, који су били опевани у песмама и подизали су им се споменици. Одржавање игара се убрзо усталило на сваке четири године, а време између прошлих и будућих игара названо је Олимпијадом.

СИМБОЛ И ХИМНА

Од 1920. године, по идеји Куберена, олимпијске игре симболишу пет прстенова у различитим бојама. Пет међусобно повезаних кругова симболишу јединство пет насељених континената: плави Европу, црни Африку, црвени Америку, жути Азију и зелени Аустралију и Океанију. Чувени слоган брже-више-јаче (лат. *Citius, altius, fortius*), химна и олимпијски пламен су важни симболи олимпијаде.

Ове године, летње олимпијске игре одржаће се по први пут у Јужној Америци, у Рио де Жанеиру. Зимске олимпијске игре одржаће се 2018. године у Пјонгчангу, у Јужној Кореји.

Милица Чизмић, II-2

Олимпијске игре, какве данас познајемо, покренуте су 1896. године у Атини. Током 19. века било је неколико покушаја да се обнове некадашње игре. Имале су више успеха у Грчкој, а нешто мање у Енглеској и Француској. Богати грчки добротвор и филантроп Евангелис Запас сам је финансирао „Олимпијске игре“, које су се 1859. одржале на централном тргу у Атини, уз учешће спортиста из Грчке и Османлијског царства. Запас је потом чак и платио обнову античког стадиона у Олимпији, на којем су се одржале игре 1870. и 1875. године.

Страницу уредила Александра Раич, професорка географије и ученица Милица Чизмић

МЛАДИ ТАЛЕНТИ • ИНТЕРВЈУ НАЈБОЉИ МЕЂУ НАМА

Наша другарица Зорана Милановић, ученица I-2 одељења, изабрана је за најуспешнију спортискуњу у 2015. години. Ово вредно признање традиционално додељују "Коперникус радио-телевизија Шид" и Општина Шид, а Зорана га добија по други пут. Омиљени спорт већине мештана Вишњићева је кајак и можда није чудно што се једна девојка бави баш овим спортом. Зорана вредно тренира тек 3 године у Кајакашком клубу "Филип Вишњић" у Вишњићеву. Ово вредно признање био је повод да са Зораном направим краћи интервју.

Где си научила да пливаш и кад си заволела реку?

Научила сам да пливам на Босуту, мој садашњи тренер, Зорица Стојановић, је моја суседа која ме и научила да пливам. Реку сам заволела још као мала јер сам често пеџала поред Босута.

Кад си се први пут сусретала са овим спортом?

Пошто се Босут налази у близини моје куће, често сам се сусретала са кајакшима и пожелела сам да се ија тиме бавим.

Како изгледа један тренинг?

Тренинге имамо свим данима осим недеље. Један тренинг траје 2 сата, а састоји се из вежби на сувом попут трчања и теретане, а други део је веслање на реци.

Шта радите зими кад не можете на реку?

Углавном идемо у теретану, често се служимо и справом за веслање на сувом која се зове ергометар, а када је напољу суво одлазимо на трчање.

Како успеш да ускладиш обавезе у школи са тренинзима и одласцима на такмичења?

Тешко, тренинге имамо свако вече и имам мало времена за учење, а на такмичења обично одлазимо за време распуста.

Које су награде које си до сад освојила?

Освајала сам награде на Војвођанским, Државним и Међународним првенствима, од првог до трећег места, а освојила сам и два пехара за најуспешнију спортискуњу.

Какав је осећај кад се освоји нека медаља?

Осећам неописиву срећу, у мени влада понос, радост и узбуђење. Мој успех слави и цела моја породица са мном, тренутке заједничке радости мама употпуни тортом.

Које су твоје жеље по питању спорта? Који је крајњи циљ?

Циљ су ми медаље на неким великим такмичењима. Волела бих да тренирам у неком бољем клубу, ван државе, да бих имала квалитетније тренинге.

Да ли имаш још неки хоби?

Немам, јер ми овај спорт одузима дosta слободног времена.

Да ли због обавеза успеш да излазиш са друштвом викендом?

Углавном успевам, али са пуно труда и напора.

На крају нашег разговора, Зорана ми је рекла да би волела да постане чланица неког познатог европског клуба, или да се кајаком бави као тренер.

Док се то не деси, значајно би јој било да на неко од њених такмичења дође и I-2 њено одељење које би јој дало подршку и подстrek за неку нову медаљу.

Разговор водила
Сара Пејић, I-2

У данашњем интервју разговараћемо са изузетном особом, ћаком који иде у нашу школу Гимназију "Сава Шумановић" у Шиду, а повод је необичан спорт којим се бави, као и велики успеси.

Молим те да нам се представиш.

Зовем се Здравко Ђелић, ученик сам II-2 одељења.

Који спорт тренираш?

Тренирам кик-бокс.

Колико се дugo бавиш тим спортом?

Интезивно се бавим већ 5 година.

Наше место је мало, па постоји упитност где тренираш кик-бокс?

У Новом Саду тренирам последње 3 године.

Колико си предан том спорту и колико пута недељно тренираш?

Поприлично дosta пажње посвећујем. Тренирам 6 дана у недељи, а од тих 6 дана често буде дан са два тренинга дневно.

То је веома исцрпљујуће па ме интересује како усклађујеш школу и тренинге?

Немам проблема са усклађивањем школе и тренинга. Све је у доброј организацији и вољи.

Шта те је навело да кренеш са тренирањем кик-бокса?

Дефинитивно још од малих ногу ме интересује овај спорт. На то су веома утицали и други борци чије сам борбе гледао.

Који су твоји досадашњи успеси?

Најбитнији успеси су прво место на Балканском првенству и наравно освајање Европског првенства у Сан-Себастијану у Шпанији 2015. године.

Какав је осећај бити првак Европе?

Тешко је описати радост после победе у финалу и осећај када стајеш на постолје и свира твоја химна. Мало је рећи да је осећај изванредан.

Коти је био највећи ослонац током борби?

Тренери који су били у углу и давали савете током меча и са којима сам се наравно припремао за ово првенство.

Који је твој рецепт за успех и у школи и у рингу?

Мислим да је рецепт за успех, воља и преданост ономе што радиш, а резултати сами долазе.

Разговор водила
Татјана Марчетић, II-2

ГИМНАЗИЈАЛАЦ - лист ученика и професора Гимназије „Сава Шумановић”, Шид
www.gimnazijasid.znanje.info • www.facebook.com/gimnazijasavašumanović

Уредници-ученици: Сара Пејић, Тамара Дангузов, Татјана Марчетић, Милица Чизмић и Теодора Тодоровић

Редакција: Гордана Павловић, Зденко Лазор, Ана Ковар, Александра Раич и Љубица Радишић

Уредник: Гордана Павловић, Штампа: Илијанум, Шид